

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЗБІРНИК

матеріалів II Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 09–10 квітня 2020 року)

Полтава
ПУЕТ
2020

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ**

ЗБІРНИК

матеріалів II Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 09–10 квітня 2020 року)

**Полтава
ПУЕТ
2020**

Програмний комітет

Голова:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор ПУЕТ.

Співголови:

Є. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету (Казспоживспілка);

Е. А. Гулієв, д. е. н., професор, ректор Азербайджанського університету кооперації;

Статі Статев, д. е. н., професор, ректор Університету національного і світового господарства (Болгарія);

Л. О. Шавга, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови;

К. К. Шебеко, д. е. н., професор, ректор Закладу освіти «Поліський державний університет»;

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації;

Х. Н. Факеров, д. е. н., професор, ректор Таджикицького державного університету комерції;

Н. С. Педченко, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ;

О. В. Манжура, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Організаційний комітет

Голова:

В. В. Карцева, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Члени організаційного комітету:

О. В. Яриш, к. е. н., доцент, заступник завідувача кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

Т. П. Гудзь, д. е. н., доцент, професор кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

М. Б. Чижєвська, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

Г. М. Сидоренко-Мельник, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в П78 сучасних умовах : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 09–10 квітня 2020 року). – Полтава : ПУЕТ, 2020. – 167 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM). – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-374-4

У збірнику подано матеріали доповідей, оприлюднених на II Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах».

Розраховано на наукових та науково-практичних працівників закладів вищої освіти і наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників та широкий читачський загал.

Матеріали друкують в авторській редакції мовами оригіналів.

РАННЄ ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРОТИДІЯ ВІДМИВАННЮ ДОХОДІВ ЗА РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИМ ПІДХОДОМ

Відмивання доходів має надзвичайно небезпечний характер, оскільки використовується у незаконній торгівлі зброєю та наркотиками, фінансуванні тероризму та розповсюдження зброї масового знищення. Зі зростанням ринків фінансових послуг країни повинні оцінювати ризики, пов'язані з відмиванням доходів. З переходом на ризик-орієнтований підхід у системі фінансового моніторингу за міжнародними стандартами і нормативною базою ЄС на прикладі Польщі розглянуто підхід до визначення рівня ризику, який фінансова установа зобов'язана враховувати [1], зокрема, такі критерії: економічний, який полягає в оцінці операції клієнта з точки зору мети його практичної діяльності; географічний, пов'язаний з операціями, не виправданими характером господарської діяльності, укладеної з суб'єктами господарювання з країн, де існує високий ризик відмивання коштів та фінансування тероризму; поведінковий, який ґрунтується на незвичній поведінці клієнта у певній ситуації.

Міжнародні стандарти з протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму FATF [2] мають деталізовану і логічну систему заходів, які повинні бути впроваджені країнами з метою боротьби з відмиванням доходів. Вони розширені з урахуванням нових загроз, таких як фінансування зброї масового знищення, і уточнені щодо прозорості та строгості заходів протидії корупції. Пріоритетним напрямом є підхід, у якому здійснюється раннє виявлення і оцінка ризиків.

Формування ризик-орієнтованої системи фінансового моніторингу є першочерговим завданням державного регулювання ринку фінансових послуг і сполучних суб'єктів первинного фінансового моніторингу [3]. Запровадження ризик-орієнтованого підходу (РОП) дає можливість країнам і фінансовим

установам розподіляти свої ресурси для адміністрування процесів фінансового моніторингу більш ефективно.

У міжнародних стандартах FATF зазначено, що РОП дозволяє країнам за цими вимогами застосовувати більш гнучкий перелік заходів для більш ефективного використання своїх ресурсів і вжиття превентивних заходів раннього запобігання і протидії відмиванню доходів, що відповідають встановленому характеру ризиків. Застосування РОП є обов'язковою умовою для ефективного виконання стандартів FATF [2].

Використовуючи РОП, банки, як суб'єкти первинного фінансового моніторингу, зобов'язані аналізувати та уточнювати (верифікувати) інформацію про клієнта, а також здійснювати оцінку ризику його фінансових операцій [4].

Відповідно до ст.8 нового Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», де представлені завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу, наприклад, банк, зобов'язаний самостійно забезпечувати функціонування відповідної системи управління ризиками, застосовувати у своїй діяльності ризик-орієнтовний підхід та вживати належні заходи з метою мінімізації ризиків [4].

Висновок. Запровадження РОП для фінансових установ є засобом раннього виявлення та протидії відмиванню доходів, який вимагає високої незалежності щодо урахування рівнів ризику клієнтів та визначення переліку необхідної інформації для його оцінки.

Список використаних джерел

1. Hodejście oparte na ocenie ryzyka – jak go wdrożyć [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.szkoleniabankowe.com/podejscie-oparte-na-ocenie-ryzyka-przeciwdzialanie-praniu-pieniedzy-cz-3/>
2. Міжнародні стандарти з протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму і розповсюдженню зброї масового знищення: Рекомендації FAFT від 16 лютого 2012 р. [Електронний ресурс]. – URL: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/site_docs/2012/22.03.2012/1.pdf.

3. Пономаренко В. С., Внукова Н. М., Колодізев О. М., Ачкасова С. А. Вплив державного регулювання на розвиток ризик-орієнтованої системи фінансового моніторингу України. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. № 2 (29). С. 419–429.
4. Д'яконова І. І. Мордань Є. Ю. Формування системи фінансового моніторингу як складоваї ризик-орієнтованого банківського нагляду [Електронний ресурс]. – URL: http://www.nbuv.gov.ua/e_journals/PSPE/2011_3/Mordan_311.htm.
5. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [Електронний ресурс]: Закон України від 06.12.2019 № 361-ІХ. *Голос України*. 2019. 28 грудня. № 251.

К. О. Горбенко, студентка
спеціальності «Облік і оподаткування»
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
м. Полтава

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ ДЛЯ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ ЗГІДНО З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Зміст та структура фінансових звітів згідно з Міжнародним стандартом фінансової звітності для малих та середніх підприємств є важливим аспектом у регулюванні бухгалтерського обліку.

Згідно з цим документом малі та середні підприємства складають такі звіти: 1) Звіт про фінансовий стан; 2) Звіт про сукупний дохід та (або) Звіт про прибутки та збитки; 3) Звіт про зміни у власному капіталі та Звіт про дохід та нерозподілений прибуток; 4) Звіт про рух грошових коштів; 5) примітки.

У Звіті про фінансовий стан підприємство має подавати поточні та непоточні активи, а також поточні та непоточні зобов'язання як окремі категорії, за винятком тих випадків, коли подання на основі ліквідності відображає достовірну та більш доречну інформацію.